

Pohjois-Karjalan

TRENDIT

talouskatsaus 1/2025

*Sisukkaasti suunnitellen
eteenpäin*

**Kiihtelysvaarassa valmistetaan
teleskooppimastoja maailman tuuliin**

**Endomines veti kaivostoiminnan ja
louhinnan luvut reippaaseen kasvuun**

**Yritykset löysivät uusia markkinoita
maailmalta**

Sisukkaasti suunnitellen eteenpäin

+1,0

Pohjois-Karjalan yrityssektorilta kertyi vuoden 2024 jälkipuoliskolla kaikkiaan 4,56 miljardin euron liikevaihto. Tämä oli 44,5 miljoonaa euroa eli 1,0 % enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavalla ajanjaksolla. Kehityskuva parani myös alkuvuodesta, silloin maakunnan yrityssektorin liikevaihto oli vielä laskussa.

Pienestä kasvusta huolimatta epävarmuuden aika on kaikkea muuta kuin ohi. Yhdysvaltojen poukkoileva politiikka on viime kuukausina tuonut omat epävarmuustekijänsä muutenkin haasteelliseen maailmanpolitiikan ja -talouden kehitykseen, mutta kasvu oli haparoivalla pohjalla myös vuoden 2024 lopulla: viimeinen neljännes (+0,6 %) jäi kolmatta neljänestä (+1,4 %) heikommaksi.

Koko maan tasolla kasvuun yllettiin viimeisellä vuosipuoliskollakin vain äärimmäisen täpärästi, liikevaihto kasvoi 0,1 %. Liikevaihdon hienoisesta kasvusta huolimatta henkilöstön määrä laski niin Pohjois-Karjalassa (-1,4 %) kuin koko maassa (-1,2 %).

Loppuvuoden kasvuun Pohjois-Karjalassa vaikutti erityisesti metsäbiotalouden (+112,6 milj. euroa eli 16,3 %) ja sen alatoimialojen vahva kehitys. Puun sahauksessa kasvua kertyi 43,0 miljoonaa euroa ja metsätaloudessa 24,7 miljoonaa. Heinä-joulukuun kor-

kein suhteellinen kasvuprosentti löytyi kaivostoiminnasta (+29,3 %). Maltillisia kasvulukuja nähtiin useimmilla toimialoilla. Kokonaiskehitystä vetivät alaspäin erityisesti koneiden ja laitteiden valmistuksen (-43,0 milj. euroa) ja rakentamisen (-24,3 milj. euroa) liikevaihdon laskut.

Maakunnan seutukunnista kasvu oli tällä kertaa selvästi suurinta Pielisen Karjalassa (+8,3 %). Vaikka vahvin kasvu siellä tuli teollisuudesta, millään seurattavilla toimialoilla ei myöskään syntynyt suuria miinuksia. Keski-Karjalassa liikevaihto kasvoi 0,3 % ja Joensuun seutukunnassa 0,2 %.

Vientiliikevaihto nousi kohtuullisen vahvasti, 8,6 %. Erityisen hyvässä myötätulessa olleiden mekaanisen puun jalostuksen toimialojen ohella kovia kasvulukuja nähtiin myös metallituotteiden ja muovituotteiden viennissä. Kaiken kaikkiaan maakunnan viennin kehitys oli myös suotuisampaa kuin koko maan tasolla (+3,7 %).

Saksan jättimäisellä tuhannen miljardin euron investointipaketilla tulee ainakin pidemmällä aikavälillä olemaan heijastusvaikutuksia muun Euroopan ja myös Suomen talouteen. Täälläkin alkaisi jo olla syytä kääntää huomio säästöistä vihdoin siihen, millä eväillä kasvua saadaan aikaan.

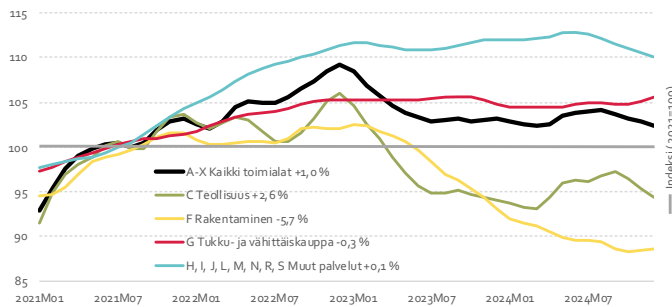
Suomen taloutta ei erota muista EU-maista suuri julkinen velka vaan heikko kasvu. Eurostatin tilastot kertovat, että maamme talouskehitys on tällä vuosikymmenellä ollut kaikista EU-maista vaatimattominta. EU-maiden keskimääräinen talouskasvu on ollut vuosina 2020–2024 liki kaksinkertaista Suomeen verrattuna, ja vahvimmin kasvaneissa talouksissa tahti on ollut nelinkertainen Suomeen verrattuna.

Kiinniotettavaa alkaa olla melkoisesti, mutta onneksi meillä on myös niitä kaivattuja kasvun eväitä. Pohjois-Karjalalla on valtavat mahdollisuudet energiamurroksessa, korkean osaamisen hyödyntämisessä ja paremmassa saavutettavuudessa.

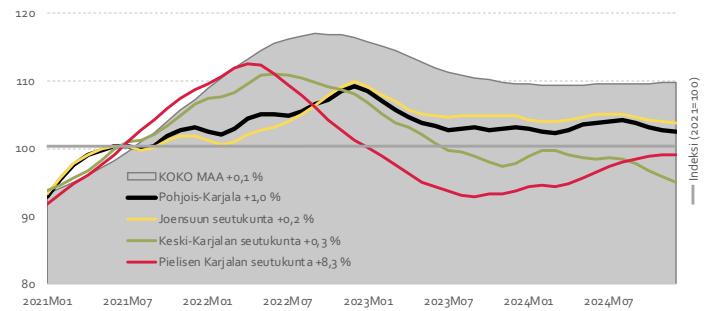

Kimmo Niiranen
maakunta-asiamies
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Liikevaihdon kehitys päätoimialoilla

Liikevaihdon kehitys seutukunnittain

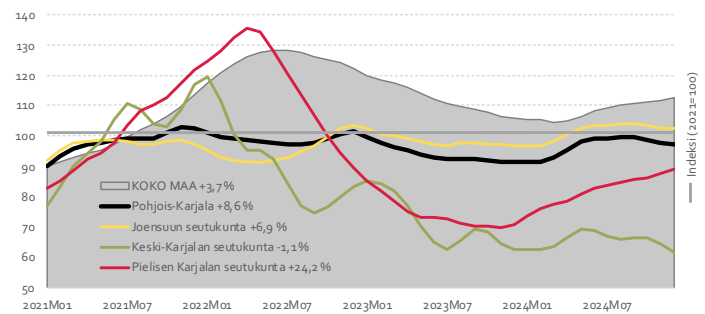

Indeksi 100 on vuosi 2021. Vuoden 2024 tiedot tarkentuvat vuoden 2025 loppuun asti.

Toimialanumerointi on Tilastokeskuksen TOL 2008 -luokituksen mukainen.

Kuvaajien selitteiden prosenttiluku on viimeisimmän puolivuotiskauden muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Teollisuuden viennin (TOL C) kehitys seutukunnittain

Kehitys Pohjois-Karjalassa

kirjaintason toimialat

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	7.-12.2023	7.-12.2024	1 000 €	%
Kaivostoiminta ja louhinta (TOL B)	27 162	35 110	7 948	29,3
Teollisuus (TOL C)	1 570 207	1 611 396	41 190	2,6
Kaikki toimialat A-X	4 518 336	4 562 798	44 462	1,0
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	192 723	194 374	1 651	0,9
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	99 112	99 768	656	0,7
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	191 304	192 025	721	0,4
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	767 785	768 724	939	0,1
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	1 110 845	1 107 435	-3 410	-0,3
Rakentaminen (TOL F)	427 990	403 717	-24 273	-5,7

Kehitys Pohjois-Karjalassa

numerotason toimialat

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	7.-12.2023	7.-12.2024	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	183 050	226 054	43 004	23,5
Metsäbiotalous	692 731	805 343	112 612	16,3
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	189 307	213 979	24 672	13,0
Sähkötekniisten laitteiden valmistus (TOL 26-27)	83 088	89 744	6 656	8,0
Luovat alat (TEM)	6 348	6 764	416	6,6
Muovituotteiden valmistus (TOL 222)	124 972	132 009	7 037	5,6
Kaikki toimialat A-X	4 518 336	4 562 798	44 462	1,0
Kiinteistöalan toiminta (TOL 68)	143 477	144 626	1 150	0,8
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	158 736	159 894	1 158	0,7
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	199 567	199 974	407	0,2
Puutavaran valmistus (TOL 162+310)	66 898	66 615	-283	-0,4
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 33)	43 873	43 363	-509	-1,2
Matkailu (TOL 55 + 79900)	29 990	29 485	-506	-1,7
Tietojenkäsittelypalvelut (TOL 62-63)	51 943	50 807	-1 136	-2,2
Luovien alojen yritysryhmä	48 844	47 134	-1 710	-3,5
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	633 612	595 065	-38 547	-6,1
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 28)	293 179	250 202	-42 978	-14,7
Kiven leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely (TOL 237)	19 490	15 610	-3 880	-19,9

Trendit-lehden tässä numerossa kerrotaan maakunnan talouden kehityksestä vuoden 2024 loppupuolikkaalla. Vertailuajankohtana on edellisen vuoden vastaava ajankohta. Seuraava julkaisu ilmestyy ensi syksynä. Julkaisu on luettavissa myös sähköisesti pohjois-karjala.fi/trendit.

Pielisen Karjalassa maakunnan seutukuntien suurin kasvu

+8,3

Yrityskentän toipuminen käynnistyi Lieksassa ja Nurmeksessa metsätalouden ja puunjalostuksen laittaessa vauhtia rattaisiin. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 8,3 prosenttia parempi vuoden 2024 toisella puoliskolla edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Lieksassa toisen vuosipuoliskon kasvu kokonaisuudessaan oli 11,4 prosenttia – teollisuus kasvoi 18,1 prosenttia ja muut toimialat 4,3 prosenttia vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Yritysten koko vuoden liikevaihto oli yhteensä 624 miljoonaa euroa (+4 %). Nurmeksen alueen yrityssectorilta kertyi loppuvuonna 2024 kaikkiaan noin 200 miljoonan euron liikevaihto (+4,3). Nurmeksen koko teollisuussektorin liikevaihdon osuus oli 61,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi noin 5,6 miljoonaa euroa eli 10,1 prosenttia.

Koko Pielisen Karjalan alueella merkittävin kasvu tapahtui toimialalla Puun

sahaus, höyläys ja kyllästys, jossa kasvu vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä oli 26,2 % ja viimeisellä neljänneksellä 27,4 % verrattuna edelliseen vuoteen. Myös Metsätalous ja puunkorjuu oli hyvässä kasvussa. Elintarviketeollisuus kasvoi kolmannella neljänneksellä 2,7 %, mutta supistui viimeisellä neljänneksellä 1,7 %.

Koronapandemian ja maailman muiden mullistusten jäljiltä riittää vielä tekemistä, sillä inflaatio huomioden kaikkien lieksalaisten yritysten liikevaihto yhteensä on reaalisesti 4,9 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2018.

Nurmeslaisille yrityksille alkuvuodesta tehdyn kyselyn mukaan lähes puolet tavoittelee liikevaihdon kasvua, mikä on hieman myönteisempi signaali kuin viime vuonna. Tosin yritysten ajatuksia kysyttiin ennen Trumpin sekavia tullipäättöksiä. Yleinen epävarmuus näkyy mm. yritysten investointiaikeissa. Vain 26 % vastanneista yrityksistä aikoo tehdä in-

vestointeja kuluvan vuoden aikana, ja noin 10 %:lla vastanneista oli tiedossa investointisuunnitelmia tuleville vuosille.

Lieksassa valoa tulevaisuuteen tuovat mm. Binderholz Nordic Oy:n, DMAC Nordic Oy:n ja Pielisen Bio Oy:n investoinnit sekä bioöljyjalostamon käynnistyminen uudelleen syyskesällä. Nurmeksen kasvunvetureina näyttävät jatkavan erityisesti metsätoimialan yritykset sekä elintarviketeollisuus. Myös matkailun osalta on myönteiset odotukset.

Minna Heikkinen
toimitusjohtaja

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy
PIKES

Heikki Rusanen
toimitusjohtaja

Lieksan Kehitys Oy LieKe

Pielisen Karjalan seutukunta

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	7.-12.2023	7.-12.2024	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	107 297	136 095	28 798	26,8
Teollisuus (TOL C)	196 359	229 552	33 193	16,9
Koko teollisuus (TOL BCD)	209 866	242 270	32 404	15,4
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	49 054	55 324	6 270	12,8
Kaikki toimialat A-X	488 824	529 170	40 346	8,3
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	9 991	10 725	734	7,3
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	16 009	16 980	970	6,1
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	21 852	22 396	544	2,5
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	97 808	100 002	2 194	2,2
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	12 724	12 912	188	1,5
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	25 898	26 102	204	0,8
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	63 221	63 594	373	0,6
Rakentaminen (TOL F)	25 761	25 068	-693	-2,7
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	10 023	9 686	-337	-3,4
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	2 472	2 372	-100	-4,1
Koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 26-27, 28)	3 005	2 822	-183	-6,1

Maailmankaupan oikukkaat tuulet vaikuttavat myös Pohjois-Karjalaan

Pohjois-Karjalan yritysten vienti kasvoi viime vuonna 4,3 prosenttia. Viimeisellä vuosineljänneksellä viennin arvo oli peräti 8,7 % suurempi verrattuna edelliseen vuoteen. Kauppakamari on avauksillaan auttanut jäsenyrityksiä löytämään uusia mahdollisuuksia ja markkinoita. Näkymät ovat nyt odottavat USA:n vaikeasti ennakoitavan tullipolitiikan vuoksi.

Vuonna 2023 vienti Yhdysvaltoihin oli 82 miljoonaa euroa. Keskustellessani maakuntamme sinne vievien yritysjohtajien kanssa suhtautuminen tullipolitiikkaan on ollut kaksijakoinen. Toisaalla arvellaan, että yleinen kustannustason nousu Yhdysvalloissa vähentää tullien negatiivisia vaikutuksia. Osa vietävistä tuotteista on niin välttämättömiä, ettei niitä voida korvata omalla tuotannolla edes kymmenen vuoden aikana. Joillekin yrityksille tullit olisivat todellista myrkyä ja uusia markkinoita on löydettävä nopeasti.

Epävarmuus, ennakoimattomuus ja nykyään suurvaltajohtajien toimien arvaamattomuus tuovat syvällistä harkintaa yrityksiin kasvuajatuksille ja investointisuunnitelmille. Pitemmän aikavälin vaikutuksia yleisesti maailmanmarkkinoihin voi vain arvailla. Suomen keskeiseksi vientimaaksi on nyt noussut Saksa. Siellä julkisen talouden tulevat huikeat satsaukset voivat tuoda mukanaan todella positiivisia yllätyksiä. Aikanaan myös Ukrainan jälleenrakentaminen tulee olemaan valtava urakka.

Kauppakamari hoitaa sille laissa säädettyjä julkisia tehtäviä vahvistamalla mm. ulkomaankaupan vientiasiakirjoja ja kehittämällä toiminta-alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Pohjois-Karjalan kauppakamarin vahvis-

tamien vientidokumenttien määrä kasvoi viime vuonna 4 % ja sitä edellisessä vuonna 5 %.

Ensimmäinen kauppakamari perustettiin vuonna 1599 Ranskan Marseillesissa, kun kauppiat päättivät ryhtyä taistelemaan yhteisrintamassa merirosvoja vastaan. Jo silloin nostettiin tavoitteeksi kauppakamarin pysyvä ja jälleen todella ajankohtainen vapaakauppa. Asia ei siis ole uusi, mutta nykyiset valtioiden tukijärjestelmät voivat vääristää kilpailua entisestään.

Kansainvälisen kaupan järjestyessä nyt uudelleen, nousevat esiin uudenlaiset jännitteet, vahvistuvat blokit, protektionismi sekä tullit aivan kuten tuolloin alkuaikoinakin. Suomi elää vientikaupasta.

Kaikki edellä mainitut asiat vaikuttavat vientiin ja myös kauppakamarin laakisääteisiin tehtäviin kansainvälisen kaupan dokumenttien vahvistamisessa. On hienoa voida todeta, että vuonna 2024 maakuntamme yritysten vienti on ollut nousussa.

Kauppakamarin toiminnalla ja vaikutamisella on merkitystä mitä erinäisimmissä asioissa maakunnassa sekä kansallisella ja EU:n tasolla. EU:lla on maailman kauppapolitiikassa merkittävä rooli ja todella suuri asiantuntemus. On uskotava, että hyviin neuvotteluratkaisuihin on vielä mahdollisuus. Pohjois-Karjalan yritysten vientiin tulevat kauppapolitiikan uudet tuulet varmasti vaikuttamaan. *Kannattaa pitää mielessä, että muutokset voivat olla myös suuri mahdollisuus.*

Antti Toivanen
toimitusjohtaja

Pohjois-Karjalan kauppakamari

Talous niukkaan kasvuun Joensuun seudulla

Talous kääntyi vuoden 2024 toisella vuosipuoliskolla niukkaan 0,2 prosentin kasvuun, erityisesti kolmannen kvartaalin siivittämänä. Koko vuoden osalta liikevaihdon kehitys oli 0,9 % negatiivinen edelliseen vuoteen verrattuna, ja euromääräisesti seutukunnan yritysten liikevaihto supistui reilut 50 miljoonaa euroa. Häiriöt työmarkkinoilla eivät ole olleet edistämässä talouskasvu muutoinkin tiukassa suhdanteessa.

Kokonaisuudessaan Joensuun seutukunnan yritysten liikevaihto vuonna 2024 oli 7,25 miljardia euroa, mikä edustaa 83 % koko maakunnan yritysten liikevaihdosta. Valtaosalla toimialoista liikevaihdon muutokset jäivät varsin pieniksi. Suhteellisesti suurinta liikevaihdon kasvu toisella vuosipuoliskolla oli puun sahauksessa, höyläyksessä ja kyllästyksessä (19,4 %). Merkittävästi liikevaihtoaan kasvatti myös metsäbiotalous (10,9 %), joka oli samalla maakunnassakin euromääräisesti eniten kasvanut toimiala. Vastavasti muiden koneiden ja laitteiden val-

mistuksessa, niin suhteellinen (-14,3 %) kuin euromääräinen (-39 milj. euroa) pudotus oli suurin.

Viennin positiivinen kehitys jatkui toisella vuosipuoliskolla, kasvaen 6,9 %. Kokonaisuudessaan vienti vuonna 2024 oli 1,3 miljardia euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen 64,5 miljoonaa euroa (5,2 %). Huomattavaa on, että valtakunnallisesti vienti supistui ensimmäisellä vuosipuoliskolla 9,7 % ja kasvoi toisella ainoastaan 3,7 %.

Työllisyyskehitys oli toimialoista riippumatta tarkastelujaksolla negatiivista. Edelleen suurin muutos nähtiin rakentamisessa (-7,3 %). Kaikki huomioiden kehitys oli miinuksen puolella (-1,4 %), eikä nopeaa muutosta näyttäisi lähiaikoina olevan näköpiirissä.

Yritysten investointikyvykyys on laskeutunut ja konkurssien määrä on edelleen jatkanut kasvua. Alueelle merkittävät puhtaan siirtymän investoinnit etene-

vät, joskin hitaasti. Energiaintensiivisiä investoinneista datakeskuksiin liittyvät tunnustelut ovat lisääntyneet myös Pohjois-Karjalassa. Pikainen päätös kantaverkon vahvistamisesta 400 kilovoltin linjaksi Huutokosken ja Kontiolahden välillä on enemmän kuin välttämätön.

Aiempaakin ennakoimattomampi globaali talous heijastuu vahvasti myös Joensuun seudulle, jossa lähes viidennes yritysten tuottamasta liikevaihdosta syntyy viennistä. Orastava toive Venäjän aloittaman sodan päättymisestä Ukrainassa on lisännyt odotuksia jälleenrakentamisen käynnistymiseen. Toisaalta ilmapiirin kiristyminen on lisännyt panostuksia puolustukseen ja asemateriaaliin. Turvallisuuteen liittyvät markkinat avaavat mahdollisuuksia myös kaksikäyttötuotteita valmistaville tai kehittäville alueemme yrityksille.

Tomi Haring
toimitusjohtaja
Business Joensuu Oy

Joensuun seutukunta	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	7.-12.2023	7.-12.2024	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	71 568	85 470	13 902	19,4
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	121 093	134 260	13 167	10,9
Sähkötekniisten laitteiden valmistus (TOL 26-27)	80 577	87 479	6 901	8,6
Muovituotteiden valmistus (TOL 222)	124 605	131 539	6 935	5,6
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	167 571	170 525	2 953	1,8
Teollisuus (TOL C)	1 296 068	1 309 776	13 708	1,1
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	125 495	126 906	1 411	1,1
Koko teollisuus (TOL BCD)	1 478 059	1 492 262	14 202	1,0
Kiinteistöalan toiminta (TOL 68)	126 111	127 165	1 054	0,8
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	82 722	83 296	574	0,7
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	155 095	155 947	852	0,5
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	662 451	664 739	2 288	0,3
Kaikki toimialat A-X	3 770 127	3 776 959	6 832	0,2
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	186 473	186 701	229	0,1
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 33)	39 260	39 227	-33	-0,1
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	941 397	937 390	-4 007	-0,4
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	59 799	59 138	-660	-1,1
Matkailu	20 149	19 846	-303	-1,5
Rakentaminen (TOL F)	378 090	356 387	-21 703	-5,7
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	591 582	556 760	-34 822	-5,9
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 28)	273 422	234 195	-39 226	-14,3
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus (TOL 23)	36 113	27 868	-8 245	-22,8

Bioterminaalin rakennus- hanke etenee

+0,3

Keski-Karjalan yritysten liikevaihto nousi vuoden 2024 toisella puoliskolla niukasti kasvu-uralle, ollessaan 0,3 prosenttia. Erityisesti metsätaloudessa ja puunkorjuussa suhteellinen kasvu oli merkittävä 29 %.

Vastaavasti koneiden ja laitteiden valmistuksessa liikevaihdon lasku oli 20,5 %, ja kokonaisuudessaan teollisuus laski 1,4 %.

Alueen yritysten työntekijöiden määrä väheni 2,3 %. Erityisesti teollisuudessa alhaiset tilauskannat johtivat henkilöstön määrän vähentämiseen (-6,9 %).

Bioterminaalin rakennustyömaa Kiteen Puhoksessa etenee ja sen odotetaan valmistuessaan tuovan merkittäviä investointeja alueelle.

Tomi Haring
toimitusjohtaja
Business Joensuu Oy

Keski-Karjalan seutukunta

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	7.-12.2023	7.-12.2024	1 000 €	%
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	19 085	24 619	5 534	29,0
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	4 829	5 279	450	9,3
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	15 909	16 085	177	1,1
Kaikki toimialat A-X	259 813	260 703	890	0,3
Teollisuus (TOL C)	72 077	71 313	-764	-1,1
Koko teollisuus (TOL BCD)	76 208	75 178	-1 030	-1,4
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	3 726	3 649	-77	-2,1
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	71 226	69 568	-1 658	-2,3
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	40 836	38 780	-2 057	-5,0
Rakentaminen (TOL F)	23 629	21 915	-1 714	-7,3
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	25 935	21 140	-4 795	-18,5
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	11 697	9 321	-2 376	-20,3
Koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 26-27, 28)	18 931	15 042	-3 889	-20,5
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	3 061	2 429	-632	-20,6

Pohjois-Karjalan suurin aurinkovoimala valmistuu Kiteelle

Pohjois-Karjalan ensimmäinen teollisen mittaluokan aurinkovoimala valmistuu toukokuussa Kiteen Puhoksen teollisuusalueelle. Kuuden hehtaarin alalle levittyvän voimalan teho on 4,8 megawattia.

Teollisen mittakaavan aurinkovoimaloina pidetään yli yhden megawatin voimaloita.

Aurinkovoimalan on tilannut Puhoksen teollisuusyrityksistä koostuva Liimanien Sähköliittymä Oy, ja sähkö menee alueen teollisuusyritysten tarpeisiin. Voimalan suunnittelusta, toteutuksesta ja ylläpidosta vastaa suomalainen Solarigo Oy.

- Aurinkoenergian rakentaminen on yksi osa Puhoksen kehittämistä ja uudistuvaa elinkeinoelämää. Bioterminaali-alueen rakentamiseen myönnetty JTF-rahoitus laitoi rattaat liikkeelle ja olemme käyneet useita mielenkiintoisia keskusteluja alueesta kiinnostuneiden yritysten kanssa, Kiteen kaupungin elinkeinopäällikkö **Risto Hiltunen** kertoo.

Hiltusen mukaan uusiutuvan energian tuotantoon ja sitä hyödyntävään kulutukseen liittyviä investointiaihioita on muitakin Keski-Karjalan alueella. Kiteellä pisimmällä on 30 megawatin aurinkovoimala,

jota suunnitellaan Kitee Race & Event -harastuskeskuksen läheisyyteen.

- Maakunnan sähkönverkon kapasiteetti on alkanut rajoittaa vastaavia hankkeita, joten havaittavissa on tietynlaista kilpajuoksua toimijoiden välillä, Hiltunen kuvailee tilannetta.

Sami Tolvanen
viestintäpäällikkö
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Kiihtelysvaerassa valmistetaan teleskooppimastoja maailman tulliin

Kauppalehden menestyjäläistaluttu Mastsystem Int'l Oy on ajankohtainen yritys. Ensinnäkin yrityksen teleskooppimastot ja mastojärjestelmät menevät pääsääntöisesti sotilaskäyttöön eri puolille maailmaa. Toiseksi tuotteista menee jopa 90 prosenttia vientiin, ja suurimmat markkinat ovat Yhdysvalloissa, joten Trumpin käynnistämän kauppasodan lainet lyöivät Kiihtelysvaaran Muovilaaksoon saakka.

- Tällä hetkellä olemme tullien suhteen odottavalla kannalla. Jälleenmyyjämme on varautunut sopimuksiinsa mahdollisiin tulleihin. Pitää myös huomioda, että me myymme euroissa ja tällä hetkellä dollari on hyvin vahva, jos vertaa lähihistoriaan, toimitusjohtaja **Heikki Miettinen** sanoo.

Tulevaisuususkos ja varmuutta antaa yrityksen historia. Miettisen mukaan toiminta on perustunut aina pitkiin ja luotettaviin asiakassuhteisiin.

- Yhtiömme osaaminen ja ymmärrys asiakkaiden vaatimuksista pohjaa lähes 40 vuoden kokemukseen erilaisista mastojärjestelmistä. Ja yhtä pitkä on myös yhteistyö Suomen puolustusvoimien kanssa, Miettinen kertoo.

- Ala on myös erikoistunut, uutta kilpailua ei synny helposti, markkinointikoordinaattori **Walteri Kanerva** lisää.

Uusi omistaja Ruotsista

Viime tilikaudella yhtiö teki 13,9 miljoonan euron liikevaihdolla 4,3 miljoo-

nan nettotuloksen. Vaikuttavaa jälkeä, vaikka kasvu hieman heikkenikin edelliseen tilikauteen verrattuna. Yritys on ottanut viime vuosina melkoisen kasvuharppauksen, sillä liikevaihto tuplaantui vuosina 2021–2023.

- Kasvu on perustunut hyvin pitkälti yleiseen myötätuuleen puolustustarvikemarkkinoilla. Lisäksi olemme saaneet tehostetun markkinoinnin myötä mukavasti uusia asiakkuuksia ja samalla lanseerattua uusia tuotteita, Heikki Miettinen kertoo.

Uudet tuulet puhalsivat marraskuussa, jolloin yhdysvaltalainen omistaja vaihtui ruotsalaiseen Lagercrantz Group AB:hen.

- Lagercranzin pitkäjänteinen omistajastrategia on meille tärkeä juttu, sillä omistajanvaihdoksia on ollut useampia viime vuosina. Heillä on hyviä ajatuksia ja näkökulmia kehittämiseen.

Vain kiinnitystarvikkeet ulkomailta

Kaikki Mastsystemin käyttämät materiaalit tulevat Suomesta ruuveja ja pultteja lukuun ottamatta. Mastoissa käytettävä komposiittiputki valmistetaan naapurissa Exelin tehtaalla. Itse asiassa ensimmäiset mastot valmistettiin Exelin nimen alla 80-luvun alussa.

- Meillä on täällä tiivis yhteistyöverkosto. Maalaamokin löytyy tontilta, HR- ja talouspäällikkö **Kati Kärki** kertoo.

Mastsystem toimittaa mastojärjestelmänsä suoraan ainoastaan Suomen ja Ruotsin puolustusvoimille. Maailman muille armeijoille tuotteet päätyvät osana muiden toimijoiden kokoamia viestijärjestelmiä.

Puhutaan taktisista mastoista, jotka ovat nopeita laittaa toimintakuntoon. Ajoneuvoihin kiinnitettävien mastojen kysyntä onkin kasvanut viime vuosina. Armeijat varustavat mastot erilaisilla antennilla, antureilla, tutkilla ja mitä kaikkea nyt keksivätkään kiinnittää niihin.

- Tarjoamme myös huoltoa ja koulutusta. Saimme juuri 20-vuotiaan maston huoltoon, eikä siinä ollut oikeastaan muuta vikaa kuin haalistunut maalipinta, Walteri Kanerva kertoo.

- Säänkestävyys on tärkeää, ja suomalainen ilmasto ja ympäristö tarjoavat hyvän lähtökohdan tuotteiden markkinoinnille. Tehtaan sijainti Venäjän rajan läheisyydessä ei kiinnosta niinkään asiakkaitamme.

Sami Tolvanen

viestintäpäällikkö

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Mastsystem Int'l Oy

- Liikevaihto yli kaksinkertaistui 2021–2023. Tilikaudella 9/2024 liikevaihto 13,9 milj. euroa (-2,7 %). Tilikauden nettotulos 4,3 milj. euroa. Omavaraisuusaste 80,5 %.
- Työntekijöitä 30. Tuotanto Joensuun Heinävaaran pitäjän Muovilaaksossa.
- Valmistanut mastoja yli 35 000 kappaletta. Niitä on toimitettu yli 50 maahan, pääosin sotilaskäyttöön. Päämarkkina on ollut Yhdysvallat. Suomen puolustusvoimat on tärkeä yhteistyökumppani ja referenssi.
- Juuret juontavat 80-luvun alkupuolelle, jolloin ensimmäiset mastot valmistettiin Exelin nimen alla.
- Yhtiön nimi oli yhdessä vaiheessa Cobham Mast Systems, mutta viimeisimpien omistusmuutosten jälkeen se on jälleen Mastsystem. Omistaja Lagercrantz Group AB, jonka pääkonttori on Tukholmassa.
- Valikoima koostuu kahdeksasta mastotyyppistä: Kolmijalat, teleskooppiset nostopuomit, TM-, TR-, EX-, EXL, EXB-mastoista ja SkyHigh-mastosarja. Myös ajoneuvoihin kytkettävät mastojärjestelmät. Korkeimmat mastot yltävät jopa 50 metriin.

Mastsystemin markkinointia hoitava Waltteri Kanerva esittelee mastoissa käytettäviä komposiittiputkia, jotka tulevat Exelin tehtaalta. Kannen kuvassa on yhtiön HR- ja talouspäällikkö Kati Kärki.

Endomines veti kaivostoiminnan ja louhinnan luvut reippaaseen kasvuun

Kaivostoiminta ja louhinta kasvoivat 29 % vuoden 2024 viimeisellä puolikkaalla verrattuna vuotta aiempaan ajanjaksoon. Liikevaihdon kasvua tuli mukavasti lähes 8 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu erityisesti Endomines Oy:n Pampalon kultakaivoksen tuotantovoilymin positiivisesta kehitystrendistä.

Kullan maailmanmarkkinahinta on noussut viime vuosina voimakkaasti ja saavutti keväältä kaikkien aikojen ennätyksen, yli 3 000 dollaria unssilta. Geopoliittisesti haastavat ajat ja globaalin talouden epävarmuudet ovat vaikuttaneet kullan arvostuksen lisääntymiseen.

Karjalan kultalinjan päivitetty mineraalivaroarvio ovat hyvin lupaavat koko kaivosalueen kehittymisen kannalta. Viime vuosina yhtiö on panostanut huomattavasti malminetsintään, jonka seurauksena Kuittilan alueella havaittiin kullan lisäksi myös korkei-

ta volframi- ja molybdeenipitoisuuksia. Volframi on listattu EU:n kriittisten mineraalien raaka-aineasetukseen, minkä vuoksi Pampalon kaivosta tullaan hakemaan EU:n strategiseksi hankkeeksi vuoden 2025 aikana.

Endomines on kansallisesti mielenkiintoinen poikkeus kaivosyhtiöiden joukossa suomalaisen omistajuuden myötä. Valtaosin pääomat ja ohjaus kaivosyhtiöille tulevat ulkomaisten toimijoiden kautta. Pörs-siyhtiönä Endomines on herättänyt kiinnostusta myös sijoittajien keskuudessa: Osake on kallistunut Helsingin pörssissä tänä vuonna lähes 50 %.

+29,3

Maarit Siitonen

*elinkeino- ja innovaatioasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

Teknologiateollisuuden haastavat ajat jatkuvat

Teknologiateollisuudessa globaali maailmantilanne, kauppasodan uhka ja paikoillaan polkeva kokonaiskysyntä haastavat yrityksiä. Liiketoimintaympäristö on vaikeasti ennustettava, jopa turbulentti. Orastavat paremmat suhdannenäkymät uhkaavat jäädä uusien ongelmien alle. Haastavista ajoista huolimatta osalla yrityksistä on kuitenkin positiivisia näkymiä ja omia kehityssuunnitelmia.

Teknologiateollisuuden positiivisimmat vuoden 2024 toisen puoliskon kasvuluvut löytyvät hieman yllättäen sähkötekniikan laitteiden valmistuksesta, joka kääntyi mollivoittoisen alun jälkeen positiiviseen suuntaan ja 8 % kasvuun. Liikevaihto kasvoi noin

6,5 miljoonaa euroa vuoden 2023 samaan ajanjaksoon verrattuna.

Metalliteollisuudessa laskutrendi koski koko vuotta 2024 – vuoden toisella puolikkaalla liikevaihto supistui 38 miljoonaa euroa eli -6 % verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Teknologiateollisuus ry:n omassa vertailussa Pohjois-Karjala sijoittuu alueiden keskikestiin, vaihteluväliä on kansallisesti jonkin verran. Metallituotteiden valmistus oli maakunnassa lähes samalla, 200 miljoonan euron liikevaihtotasolla kuin vuonna 2023.

Hyviä näkymiä tuli metallituotteiden viennin osalta, jossa liikevaihto kasvoi 20 %. Kasvua tuli noin 13 miljoonaa

euroa verrattuna vuoden 2023 loppupuoliskoon.

Pitkälti Joensuun seudulle keskittynyt muovituotteiden valmistus kehittyi positiivisesti, ja liikevaihdon kasvua kertyi 5,6 % eli lähes 7 miljoonaa euroa. Vientiliikevaihto kasvoi noin 9 miljoonaa euroa (+11 %), mikä on lähes 11 % vuoden 2023 loppupuoliskoon verrattuna. Tietojenkäsittelypalveluiden osalta alavireiset kaudet saivat jatkoa liikevaihdon supistuessa 1,1 miljoonaa euroa eli 2,2 %.

Maarit Siitonen

*elinkeino- ja innovaatioasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

**+5,6 muovi
+0,2 metalli**

Vienti porskutti metsän ja muovin avulla

Pohjois-Karjalan viennin kehitys oli tämän talouskatsauksen merkittävien ilonaihe. Pohjois-Karjalan teollisuuden vienti kasvoi 8,6 prosenttia loppuvuonna 2024. Viennin kasvu oli Pohjois-Karjalassa yli kaksinkertaista verrattuna koko maahan, jossa yllettiin 3,7 prosentin kasvuun.

Maakunnan viennin veturina toimi erityisesti metsäala. Saha-teollisuudelle loppuvuosi oli erinomainen. Metsien runsaat hakkuut ja puun hyvä kysyntä näkyvät myös monen metsänomistajan pankkitilillä ja lisäävät maakunnan ostovoimaa. Puun kysynnän kasvussa näkyy erityisesti itärajan sulkeutuminen niin, ettei puuta ole enää tuotu Venäjältä ja se on korvattu kotimaisella puulla. Myös muoviteollisuus pääsi kaksinumeroisiin kasvulukuihin.

+8,6

Mutta ei viennin kehitys pelkkää ruusuilla tanssimista ollut. Sekä metalliteollisuus että kiviteollisuus supistuivat. Erityisesti maakunnan kiviteollisuuden alamäki on jatkunut jo pitkään.

Epävarmuutta maailmantalouteen tuo juuri nyt Trumpin arvaamaton politiikka, riskit kauppasodasta ja blokkiutumisetä. Euroopan yhtenäisyydellä on suuralueiden kauppasodassa entistä suurempi merkitys. Euroopan panostukset puolustusteollisuuteen näkyvät kasvavina mahdollisuuksina maakunnan vientiteollisuudelle. Esimerkiksi Saksa panostaa valtavasti oman puolustuksensa kehittämiseen.

Myös Suomessa panostetaan vahvasti puolustukseen. Valitettavia merkkejä on siitä, että teollisuuden logistiikan jatkuvasti kasvavat tarpeet tahtovat unohtua, kun liikenne nähdään pelkästään kaksoiskäyttönä ja sotilaallisena liikkuvuutena. Itä-Suomessa on tärkeää saada erityisesti tavaraa liikkumaan raiteilla entistä enemmän. Yksiraiteisille raideosuuksille kaivattaisiin kipeästi uusia ohituspaikkoja, jotta raaka-aineet saadaan tehokkaasti tehtaille ja tavarat maailmalle.

Jarno Turunen

yhteyspäälikkö

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Vienti Pohjois-Karjalassa	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	7.-12.2023	7.-12.2024	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	94 083	119 534	25 452	27,1
Puutavaran valmistus (TOL 162 +310)	22 037	26 779	4 742	21,5
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	65 943	79 218	13 275	20,1
Muovituotteiden valmistus (TOL 222)	82 754	91 902	9 148	11,1
Teollisuus (TOL C)	743 851	807 929	64 077	8,6
Metalliteollisuus (TOL 24-30, 33)	291 112	279 965	-11 146	-3,8
Kiven leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely (TOL 237)	11 725	8 105	-3 620	-30,9

Pystyykö Pohjois-Karjalan metsäbiotalous uudistumaan?

Suhdannetietojen mukaan metsäalan liikevaihdon lasku pysähtyi vuonna 2024 ja kaikki metsäbiotalouteen liittyvät toimialat näyttävät vähintäänkin lievää kasvua vuoteen 2023 verrattuna. Tämä on ilahduttava käänne, sillä metsätalous on edelleenkin yksi taloutemme vahva perusta.

Mitä voimme tehdä, että nousu jatkuu? EU:n uusi biotalousstrategia on lausunnoilla 23.6. asti. Siinä on samoja elementtejä kuin Suomen kansallisessa biotalousstrategiassa. Kumpikin nostaa kestävyys, jalostusarvon nostamisen, puhtaat teknologiat ja resurssiviisauden merkityksen korkealle.

Samoin korostetaan muitakin metsästä saatavia tuotteita ja palveluja kuin pelkkä puuaines. Kiertotalous, sivuvirtoihin liittyvät innovaatiot ja niistä kannattavan liiketoiminnan kehittäminen ovat myös keskiössä yhdessä fossiilisten raaka-aineiden korvaamisen tavoitteen kanssa.

Näitä elementtejä me tarvitsemme var-

mistaaksemme metsätalouden nousun jatkumisen maakunnassa.

Pohjois-Karjala oli ensimmäinen maakunta Suomessa, missä tehtiin kansallisen biotalousstrategian jalkauttamissuunnitelma. Sen kaikki elementit ja toimenpiteet tulivat meidän omilta toimijoiltamme ja siinä näkyy sama yhteinen tavoite jalostusarvon nostamisesta. Pohjois-Karjala mainostaa itseään metsäosaamisen ja tutkimuksen edellä kävijänä ja siihen on olemassa vankat perusteet.

Mutta olisiko nyt vihdoin aika tehdä sanoista ja tiedosta totta ja oikeasti saada aikaan uutta liiketoimintaa perustuen tutkittuun tietoon ja siitä kumpuaviin innovaatioihin sekä siihen kauan kaivatun jalostusasteen nostamiseen? Pystymmekö siihen? Nyt jos koskaan on näyttämisen ja tekemisen paikka.

Sari Koivula

*metsä- ja ilmastoasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

+23,5 puun sahaus
+16,3 metsäbiotalous
+13,0 metsätalous

Rakentamisessa odotellaan käännettä

Rakentamisen alakulo on jatkunut. Pohjois-Karjalassa rakentamisen liikevaihdossa laskua kertyi vuoden 2024 jälkipuoliskolla 5,7 %. Vuoden ensimmäiseen puoliskoon (-12,6 %) verrattuna alamäki kuitenkin loiveni. Koko maan tasolla alkuvuonna koetun rakennusalan liikevaihdon laskun (-11,3 %) tasoittuminen loppuvuonna (-2,7 %) näkyi vielä selvemmin.

-5,7

Kehityskuvan tasoittuminen koskee myös rakennusalan kustannuskehitystä. Vuositasolla tarkastellen rakennuskustannusten nousu koko maan tasolla pysähtyi vuonna 2024. Alaspäin ei kuitenkaan ole vielä tultu, loppuvuonna kustannuksissa oli päinvastoin pientä nousua.

Myönnettyjen rakennuslupien määrän kehitys ennakoi sitä, ettei alan kehitys Pohjois-Karjalassa ole vielä aivan lähiaikoina voimistumassa, myönnettyjen rakennuslupien määrä laski maakunnassa vuoden 2024 aikana 15,6 %. Täs-

säkin suhteessa alamäki on kuitenkin loiventunut, edellisenä vuonna rakennuslupien määrä laski 25,4 %. Alan haasteista kertoo toisaalta se, että neljännes maakunnan konkurseista pantiin vuonna 2024 vireille rakennustoiminnan alan yrityksissä. Edellisvuoden luvuista rakennuslupien vireille pantujen konkurssien määrä kaksinkertaistui (13 => 26).

Valtiovarainministeriön johtama rakennusalan suhdanneryhmä arvioi rakentamisen kääntyvän koko maan tasolla tänä vuonna kasvuun, joskin alan elpymisestä ennakoitaan hidasta. Korjausrakentamista tukevat mm. taloyhtiöiden patoutuneet tarpeet, kuten energiaremontit ja muutostyöt. Vaikka uudiskohteita olisi niukasti, korjausrakentamisen elpymisen voi ennustaa koskevan myös Pohjois-Karjalaa.

Kimmo Niiranen

maakunta-asiamies

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Heikko luottamus jarrutti kauppaa

Kaupan alalta kertyi Pohjois-Karjalassa vuoden 2024 jälkipuoliskolla 1,1 mrd. euron liikevaihto. Tämä oli 0,3 % vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Vuoden 2024 ensimmäiseen puoliskoon (-1,0 %) verrattuna alan kehitys kuitenkin hieman parani. Vaikka kaupan kehityskuva vaikuttaa varsin staattiselta, yksittäisten kuukausien välillä on nähtävissä eroja: heinäkuussa kasvua edellisvuodesta oli 3,6 %, mutta syyskuussa liikevaihto jäi 4,7 % edellisvuoden tasosta. Kaupan työllisyyden kehitys maakunnassa noudatteli tällä kertaa varsin tarkoin alan liikevaihdon kehitystä, sillä työllisten määrä laski 0,4 %.

-0,3

Koko maan tasolla kaupan liikevaihto laski vuoden 2024 jälkipuoliskolla 1,3 %. Pohjois-Karjalan kehitys kaupan alalla oli nyt neljättä kertaa peräkkäin vahvempaa – tai pikemminkin vähemmän heikkoa – kuin koko maan tasolla. Valtakunnalliset tilastot kertovat, että kaupan toimialalta kertyneen liikevaihtosumman laskuun vuoden 2024 loppupuoliskolla vaikuttivat mm. tukkukaupan myynnin väheneminen sekä polttoaineiden hintojen lasku.

Merkittävä tekijä kaupan alan liikevaihdon varsin staattisen kehityksen taustalla on kuluttajien epävarmuus talouden kehityksestä. Tilastokeskuksen kuluttajien luottamusindikaattorin mukaan kuluttajien näkemys oman talouden nykyhetken tilasta on ollut jo pitkään pakkasella. Näin oli myös vuoden 2024 jälkipuoliskolla, joskin lukemat olivat vähemmän negatiivisia kuin vuoden alkupuoliskolla. Oman talouden tulevaisuudennäkymät vuoden päähän arvioituna olivat positiiviset, mutta näkymissä ei toisaalta ollut tapahtunut parannusta. Tulos kertoo ehkä enemmänkin siitä, että tulevaisuus nähdään yleisesti valoisampana kuin nykyhetki varsinkin, kun katsotaan riittävän kauas eteenpäin. Itä-Suomessa luottamusluvut olivat vuoden 2024 jälkipuoliskolla heikompia kuin koko maan tasolla, oli pa kyse sitten oman talouden nykytilanteesta, tulevaisuudesta tai koko maan talouden tulevaisuudesta.

Kimmo Niiranen

maakunta-asiamies

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Matkailussa odotetaan jo tulevaa kesää

Heikko Pohjois-Karjalan matkailun kehitys jatkui loppuvuonna 2024 (-1,7 %). Matkailutoimialaa onkin kohdannut tällä vuosikymmenellä kriisi toisensa jälkeen: korona, Venäjän hyökkäyssota ja rajojen sulkeminen, viimeiseksi ihmisten ostovoiman heikentyminen.

Matkailuun vahvasti liittyvä majoitus- ja ravitsemistoiminta kipusi sentään hieman plussalle (+0,7 %). Oletettavasti esimerkiksi lounasruokailut ovat nyt elpyneet ja vakiintuneet uuteen normaalitasoon. Ilahduttavaa on, että Kolin kansallispuiston kävijämäärät nousivat edelleen vuonna 2024 ja lähestyvät Metsähallituksen mukaan jo 250 000 kävijän rajaa.

Maakunnan matkailu tarvitsee kolmea perusasiaa: investointeja, tuotteistusta sekä markkinointia ja myyntiä. Positiivinen investointiutinen on uuden majoitustoiminnan rakentuminen Pärnävaaran urheilukeskukseen. Tällaisia yksityisiä investointeja maakunnan matkailu tarvitsee kipeästi kehittyäkseen. Hyvä uutinen oli myös se, että Omena Hotels laajenee Itä-Suomeen, ja Joensuun hotelli avautuu kesäkuussa. Eikä tässä vielä kaikki: risteilyt upealla Heinäveden reitillä jatkuvat jälleen ensi kesänä.

Maakunnan matkailumarkkinointi jatkuu Visit Karelia -nimellä Business Joensuun siipien suojissa. Uusi alku on ollut rohkaiseva. Visit Karelia tarvitsee jatkossa maakunnan kaikkien toimijoiden tuen. Toivottavasti markkinointiresursseja saadaan myös kasvatettua tulevaisuudessa, jotta maakunnan helmet tulevat entistä paremmin tutuiksi asiakkaiden keskuudessa. Onnistuneeseen lopputulokseen pääsemme vetovoimaisilla tuotteilla sekä modernilla ja sitkeällä myyntityöllä.

Millainen voisi olla lista asioita, joita voisi tehdä ensi kesänä Pohjois-Karjalassa? Ilosaarirock ja sen päälle pari muuta musiikkitapahtumaa, Heinäveden kanavasoutu, uiminen Puruvedellä, pyöräretket pitkin poikin hiekkateitä, tutustuminen Kalevala-elokuvan kulisseihiin Bomballa, auringonnousu Kolin huipulla, yöpyminen majatalossa, kesäteatteri, kylätapahtuma, vaellus, viinin maistelu Valamon luostarissa, pesäpallo-ottelu, Ilomantsin sotatien kulkeminen ja ruokailu Parppeinpirtillä...

Tai jotain muuta, mikä maistuu kesältä – ja eläältä.

Jarno Turunen
yhteyspäällikkö
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

-1,7

Elokuvia ja sarjoja kuvattiin paljon maakunnassa

Vuosi 2024 oli av-tuotantojen supervuosi Pohjois-Karjalassa. Maakunnassa kuvattiin useita elokuvia ja sarjoja kuten Pikku Siperia, The Fisherwoman (The Dead of Winter), Kalevala – Kullervon tarina, Valhalla Project, Tupa 13 -inttisarja sekä muutamia pienempiä tuotantoja.

Tuotannot työllistivät av-alan lisäksi monien muiden alojen ammattilaisia maakunnassa ja toivat tuloja myös matkailu- ja ravintola-alalle. Pohjois-Karjalan Osuuskauppa ja Pielisen Karjalan kehittämissyhtiö ovat parhaillaan kehittämässä Kalevala Kullervon tarina -elokuvan ympärille uusia elämyksiä, tuotteita ja palveluita, joita voidaan hyödyntää jatkossa erityisesti Nurmeksen Bomban alueen matkailussa, mutta myös laajemmin maakunnassa.

-3,5

Luovien alojen kokonaisliikevaihto kuitenkin laski 3,8 prosenttia vuonna 2024. Vuoden toisella puolikkaalla liikevaihto laski 3,5 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Talouden yleisen laskusuhdanteen ja epävarmuuden vuoksi monet yritykset ja organisaatiot ovat siirtäneet kehittämistoimenpiteitään ja ostojaan luovilta aloilta, kuten nettisivujen päivityksiä ja markkinointimateriaalien tuottamista. Tämä on vaikuttanut negatiivisesti mm. av-alan, graafisen suunnittelun ja markkinoinnin yrityksiin.

Rakentamisen laskusuhdanne näkyy puolestaan arkkitehtiyritysten ja sisustussuunnittelijoiden työtilanteessa. Myös kuluttajat ovat varovaisia ja käyttävät esimerkiksi kodin sisustukseen, valokuviiin ja erilaisiin tapahtumiin vähemmän rahaa.

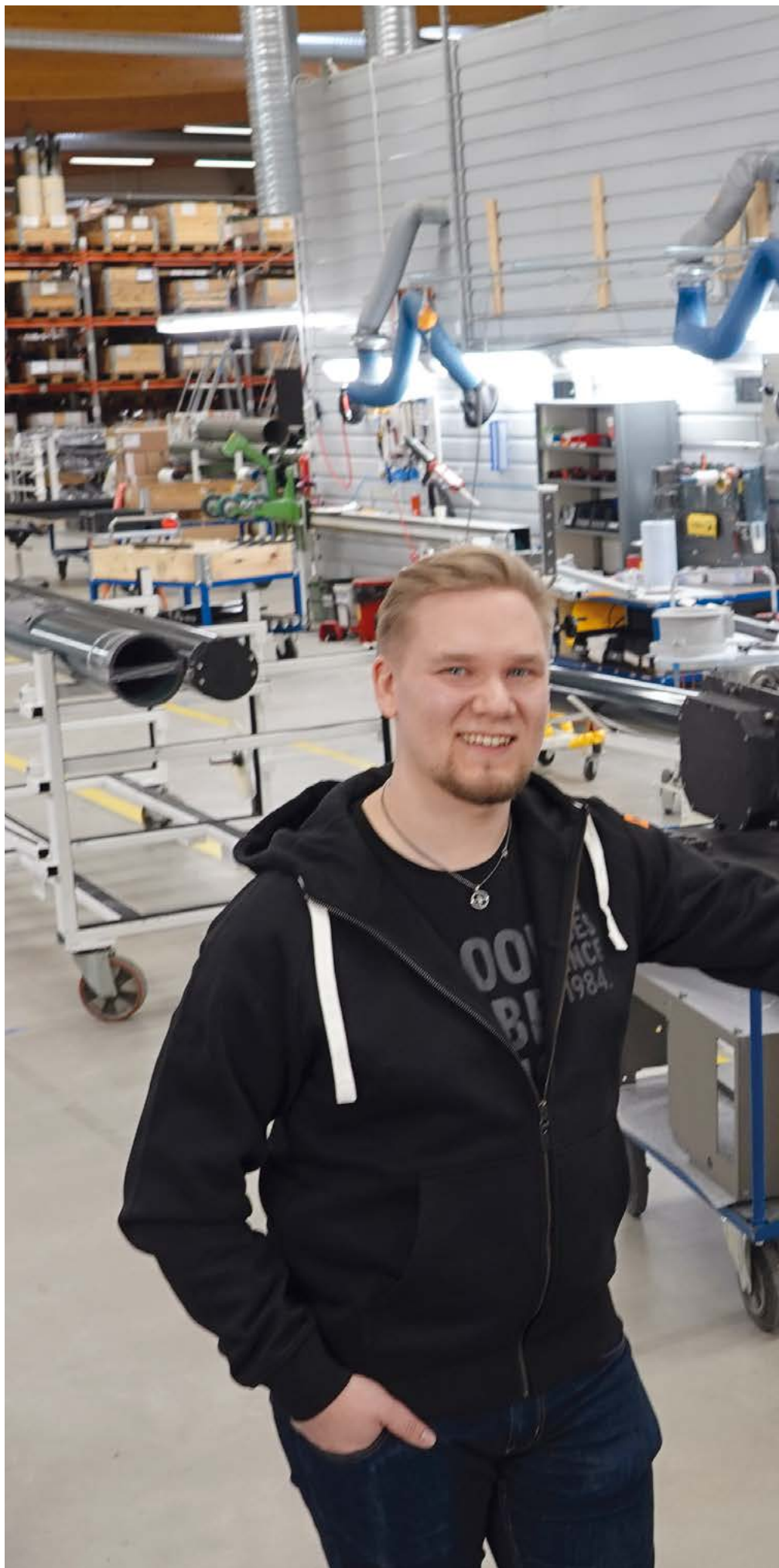
Suomeen ollaan laatimassa valtakunnallista luovan talouden kasvustrategiaa työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Kesäkuussa valmistuvassa kasvustrategiassa linjataan keinoja tapahtuma-alan, luovien palveluiden (muotoilu, markkinointi, arkkitehtuuri, tuotesuunnittelu) ja monistettavien sisältöjen (elokuvat, pelit, musiikki, kirjallisuus) kasvun ja kansainvälistymisen vauhdittamiseksi.

Tiina Moisala
aluekehitysasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

POHJOIS-KARJALAN
KAUPPAKAMARI

Julkaisija: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Päätoimittaja: Sami Tolvanen

Graafinen suunnittelu ja taitto: Laura Jussila

Aineistojen käsittely, taulukot ja kuvat:

Kimmo Niiranen

Tilastoaineisto: Tilastokeskus,
Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kuvat: kansi Sami Tolvanen

pixabay s. 2, 6-7, 10-11

Eetu Ahlberg s. 4

Sami Tolvanen s. 8-9

Mitja Piipponen s. 12

VisitKarelia/Harri Tarvainen s. 14-15

Painatus: Grano

Painosmäärä: 600 kpl

Ilmestyminen: kaksi kertaa vuodessa